

”Det er bare en fase”, messer nutidens forældre

familieliv

Adam Garff

livogsjael@k.dk

Mange forældre har en forestilling om, at alting bliver bedre lige om lidt. Hvorfor har vi så travlt med at være et andet sted end der, hvor vi er?

VI FORÆLDRE kan have travlt med at være alle andre steder end lige der, hvor vi befinder os.

Vi drømmer os væk til dengang, alting var lettere, eller til en dag, når det hele bliver ditto. Når det kommer til børnene, har vi mindst lige så travlt på deres vegne, for de befinder sig altid midt i en ”fase”. ”Det er bare en fase,” messer vi. Vi har en forestilling om, at det nok skal blive bedre lige om lidt. Så sover de nok længere, så spiser de nok pænere.

Undervejs, og det er især, imens de er helt små, sker de for nutidens forældre berømte tigterspring, som vi kan overvåge ganske nøje via alle mulige apps. I løbet af et tigterspring udvikler børnene sig med en aparte raket fart. Her befinder de sig for alvor i en fase, men det eneste, vi hører, er gråd og gnaven morsyge gennem de fire små tænder, der knap nok er brudt igennem det rødklædte tandkød.

Vi føler med dem, men vi fortvivler ikke på deres vegne, for vi har fortalt hinanden, at det jo netop bare er en fase.

Der er således ingen grund til at stoppe op og forundres eller fortvivles – for det hele bliver anderledes igen om et

lille øjeblik. Al magt til fasen, men får vi altid det hele med?

Hvorfor er vi blevet så faseforhippede? Hvad blev der af at flyde usikkert og kejtet ind i forældreskabets velsignelser? Plads til overraskelser? Nu handler det om at tage opstilling med tjeklister og hvid kittel og monitorere processen fra spæd til selvkørende skoleelev.

En del af vores procesbesættelse skyldes måske, at vi er blevet dårligere til at finde ro der, hvor vi er. Hvis der er stilstand i skidtet, kribler det i fingrene for at skabe en forandring. Det er sikkert menneskeligt nok og bunder i vores grundlæggende rastløshed, men selve forundringen har trange kår. Hvordan former det de små mennesker altid at være i en fase? Man kunne frygte, at det tager en bid af spontaniteten og forundringens rigdom.

DA JEG VAR TEENAGER, var jeg ikke enig med mine forældre om alting, hvis jeg nu skal underdrive lidt, men af og til fik de sagt noget, som selv en teenager kunne forstå: ”Du skal ikke have så travlt med hele tiden at være et andet sted”. Bemærkningen faldt ofte i de uendelige sommerferier i den sønderjyske marsk, før smartphonens tid (!). Her kunne man bruge hele dage og nætter på at drømme sig væk fra Vadehavets fladhed og forældrenes moralisme. I dag er jeg straks mere tilbøjelig til at

give dem ret. Måske skal vi ikke have så travlt med hele tiden at være et andet sted?

I forhold til vores børns mange faser burde længslen efter at være et andet sted i hvert fald fylde lidt mindre. Børnene har det nok helt perfekt, hvor de er. Og hvis ikke, finder vi nok ud af det hen ad vejen.

På præstegården forsøger vi at give plads til noget af det, der kunne ligne uendeligt tidsroveri. Når den yngste er blevet optaget af monstre (dommohr, kaldes de), bruger vi store mængder tid på at lede både inde og ude efter dommohr. De bor ofte gerne i større møbler. At fordrive tiden under et gammelt flygel er derfor blevet en slags hobby. Ligesom den ældstes fuldstændig patologiske optagethed af Tintin. Det tager den tid, det tager, har vi fundet ud af. Og vi har indset, at vi ikke kommer til at nå alt det, vi gerne ville i disse år.

Noget må vente, indtil en anden ungdom blomstrer frem i midten af vores 40'ere. Indtil da må vi lade visse ting flyde, og så kan vi drømme os væk til biografen eller cocktailbaren i al diskretion, imens vi læser højt fra ”Tintin i Tibet” for tredje gang samme aften. Vi skal ikke have så travlt med hele tiden at være et andet sted. Især ikke når vi har hele favnen fuld af kærlighed. ■

Børnene har det nok helt perfekt, hvor de er. Og hvis ikke, finder vi nok ud af det hen ad vejen.

Klummen familieliv skrives på skift af sognepræst i Gentofte **Adam Garff**, født i 1990 og far til to, podcaster **Josephine Kuhn**, født i 1993 og mor til en, og journalist **Lise Kabell Sjøgaard**, født i 1985 og mor til to.

Kriserne gør, at vi kommer til at tænke os om

Filosof og forfatter Anders Fogh Jensen ærgres sig over, at filosofi, kultur og dannelse er blevet luksusvarer i en krisetid

Nikolaj Krak

krak@k.dk

● **Hvad er det værste ved den her tid?**

At USA og Europa kommer tættere på hinanden. Det gik lige så godt med Europas adskillelse fra USA under Trump. Den styrkede alliance hæmmer ikke just den amerikanske kulturimperialisme og den ensformighed, der flyder ud fra det land. Se blot på de mest brugte streamingtjenester – der er ikke mange film fra Østeuropa, Balkan eller Spanien.

● **Hvad er det bedste ved den her tid?**

At den giver os nogle chok, så vi kommer til at tænke os om. Verdens utilregnelighed giver også håb, fordi vi bliver mindet om det gode, vi har i kraft af de anstrengelser, vi har gjort os, men som nu er blevet en selvfølge. Og disse chok får os til at prøve ting af. Eksempelvis fik mange prøvet at være uden kolleger og samtidig have meget tid med familien uden aftaler. Tiden afføder taknemmelighed.

● **Hvordan påvirker krisen og uroen i tiden din hverdag?**

Jeg er påvirket økonomisk, fordi jeg er selvstændig og samtidig ikke har militæret eller sundhedsvæsenet som mine fast kunder. Disse erhverv er blevet ”fundamentale”, og filosofi ser i den sammenhæng ud til at være en luksusvarer. Al den fokus på kroppens og territoriets overlevelse synes at skyde kultur, filosofi og dannelse, alt det jeg står for, endnu mere ud i en marginal position. Omtanken og begrebsdannelse er faldet kraftigt i kurs, fordi vi på flere måder er gået i for-svar.

● **Hvor finder du håb?**

Pudsigt nok i noget af det mest dystre, nemlig i Michel Houellebecqs

romaner. Fordi han ser så klart igennem alting, giver det mig håb om, at sandheden om, hvordan vi har det, og hvordan vi lever, kan komme for en dag. Der er et underligt janusansigt over det, hvor håbets ansigt gemmer sig, men man kan fornemme, at det er der.

● **Hvad håber du på?**

At Europa finder sig selv igen, ikke mindst på et kulturelt plan, hvor vi laver vores egne streamingtjenester uden alt det bras vestfra. Vi har alt for meget at byde på til at lade os drukne i amerikansk todimensionalitet.

● **Nævn en bog, en film eller en anden kulturoplevelse, som har gjort indtryk på dig, og som kan give håb.**

Steven Soderberghs to film om Che Guevara, ”Che I” og ”Che II”, der godt nok, indrømmet, er en nordamerikansk refleks af noget sydamerikansk. De belyser, hvordan principfasthed og tro kan give håb.

● **Hvad er det bedste råd, du vil give andre, der mangler håb?**

Håb er en form for afmægtighed, så jeg ved ikke, om det er godt med mere håb. På den anden side, så er håb det lys for enden af tunnelen, som giver os lys til at arbejde, som Walter Benjamin så smukt sagde. Mit bedste råd til den, der mangler arbejdslys – i forstanden lys til overhovedet at handle – er, at tingene forandrer sig. Det eneste, vi har sikker erfaring med, er, at tingene ikke bliver ved med at være, som de er nu. ■

Her finder jeg håb

I en tid præget af energikrise, inflation og krigen i Ukraine er der brug for håb. I dette faste interviewformat fortæller en række offentligt kendte danskere om, hvordan de finder håb.

◀ **Anders Fogh Jensen, født 1973, er filosof, foredragsholder og forfatter til en lang række bøger blandt andet om det moderne arbejdsliv. – Foto: Anne Bæk/Ritzau Scanpix.**

”Det eneste, vi har sikker erfaring med, er, at tingene ikke bliver ved med at være, som de er nu.

ANDERS FOGH JENSEN,
FILOSOF OG FORFATTER

kort nyt om eksistens

Isabella Balanchi

balanchi@k.dk

Kunstig intelligens kan måske forudsige døden

Hårtab, kvalme og kognitive forstyrrelser. Bivirkninger fra kemoterapi er mange og kan forringe patientens livskvalitet, men er et nødvendigt onde, når kræftceller skal slås ihjel, og livet skal forlænges. Men når

en kræftpatient er tæt på døden, kommer der et tidspunkt, hvor det kan være bedst at stoppe kemobehandlingen og smertelindre i stedet. Men hvornår? Det kan kunstig intelligens muligvis hjælpe læger med at vurdere, skriver videnskab.dk. I dag gives 20 procent af kræftbehandlinger med traditionelle stoffer til patienter, der dør inden for 30 dage, viser et tidligere studie.

I et nyt studie, som forskere fra blandt andet Aalborg Universitet står bag, har man sat kunstig intelligens til at afkode mønstre-

ne i patienters journaler for at forudsige risikoen for, at de snart dør. Ifølge det nye studie kan op til 40 procent af de unødvendige behandlinger med kemoterapi inden for patienternes sidste 30 dage fjernes ved

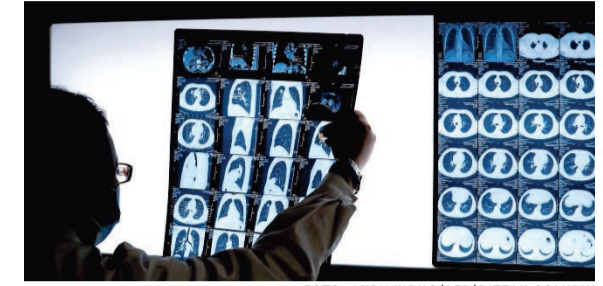

FOTO: ANDY WONG/APPI/RIITZAU SCANPIX

brug af kunstig intelligens.

”Vi håber, dette kan hjælpe med at begrænse unødvendig skade fra behandling for kræftpatienter i deres sidste dage og give dem mulighed for at tage afsked med deres familie under bedre omstændigheder,” skriver forskerne bag studiet i Videnskab.dk

Næste skridt er at installere en prototype på hospitalerne for at sikre om værktøjet virker. Studiet skriver sig dermed ind i rækken af studier og løsninger, hvor kunstig intelligens og sundhed tænkes sammen. ■

Nomineret til Montanas Litteraturpris

★★★★★

„Bravo, Smedegaard! Jeg er imponeret. Helt vildt imponeret.“

JYLLANDS-POSTEN

„... en lang digtende samtale mellem kunstværker, bibelfortællinger og legender.“

INFORMATION

★★★★★

KRISTELIGT DAGBLAD

KØB BOGEN PÅ K.DK/KLUB ELLER HOS DIN BOGHANDLER

Kristeligt Dagblads Forlag